

Školní Péběčko

Inovaci našeho projektu školní Péběčko je uživatelsky přívětivá webová aplikace, která posouvá a začleňuje municipalitní participativní rozpočtování do prostředí základní školy.

Školní Péběčko je novým edukačním nástrojem který přináší užitek všem zúčastněným stranám: žákům, škole i zřizovateli (tedy municipalitě).

Pro žáky se jedná o snadno představitelnou aktivitu s jednoduchou a srozumitelnou teorií, aplikovanou na známé prostředí a kolektiv, aktivitu, obnášející postupy využitelné v budoucím životě i zaměstnání.

Vedení školy díky Péběčku učí žáky principům participativní demokracie, vytváří pozitivní atmosféru, posiluje důvěru žáků i rodičů, mapuje jejich potřeby a získává zpětnou vazbu, nové náměty a názory.

Zřizovatel školy získává, podobně jako vedení školy, v rámci zpětné vazby nové informace, náměty a názory, posiluje svůj vztah se školou, vytváří další komunikační kanál, využitelný později i při jiných příležitostech než je žákovská participace.

Z realizace projektu má v důsledku prospěch celá společnost, protože se žáci naučí angažovat se ve své komunitě a později i v rámci obce a města, což má pak pozitivní vliv na další rozvoj a zlepšování kvality života v daném místě, jak ve smyslu materiálním, tak mentálním. Podaří-li se implementovat projekt do většiny základních škol v rámci České republiky, bude jeho dopad doslova celospolečenský.

Cíl

Naším cílem pro rok 2019 je zdvojnásobit počet základních škol, které využívají webovou aplikaci školní Péběčko v České republice, tedy rozšířit Péběčko ze 37 do 80 základních škol v ČR.

Dále projekt usiluje o zařazení metodiky školního Péběčka do dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky a strategie digitálního vzdělávání MŠMT.

Cílová skupina

Projektů participativního rozpočtování se mohou účastnit žáci od cca 9 let (tj. od 4. třídy základní školy). Tato věková hranice byla konzultována s pedagogy a dětskými psychology a následná praxe potvrdila, že v tomto věku děti již mají potřebné schopnosti a dovednosti, jsou schopny formulovat jasně své názory, plnit požadované úkoly a spolupracovat se svými staršími spolužáky a necítí se být oproti těm starším znevýhodněny.

Zdroje financování

Údržba platformy školního Péběčka je financována prodejem ročních licencí základním školám.

Možností financování žákovských projektů je více; upřednostňujeme model, kdy peníze na projekty i úhradu licence za aplikaci hradí zřizovatel školy. Jinou možností je vyčlenit peníze na Péběčko z prostředků školy nebo financování prostřednictvím CSR projektů, a darů.

Průběh školního Péběčka

Školní Péběčko trvá tři až pět týdnů a sestává ze sedmi fází.

1. Definování a seznámení se s pravidly

Tato fáze se týká především vedení školy. Stanovují se finanční požadavky, rozpočet na jednotlivé projekty, rozsah projektů, účastníci, harmonogram a metody hlasování.

2. Navrhování

Navrhování má dvě části—v první části žáci navrhují projekty ve třídách, v druhé části probíhá diskuse žáků, jejímž cílem je vybrat nejlepší projekty. Je určena celé škole, vedena moderátorem a účastní se jí vybraní nebo přihlášení žáci.

3. Evaluace: technické zhodnocení realizovatelnosti

Projekty vyhodnotí ředitel školy ve spolupráci s koordinátorem. Po vyloučení nerealizovatelných projektů a úpravě podmíněčně realizovatelných projektů je konečný seznam k hlasování představen celé škole.

4. Žákovské kampaně

Předkladatelé projektů musejí pro jejich podporu získat své spolužáky a rodiče. Přípustné jsou všechny neagresivní formy kampaně, plakáty, letáky, videa, fb stránky atd.

5. Hlasování

Koordinátor zapíše projekty do aplikace školního Péběčka a proběhne hlasování. Při hlasování v aplikaci má žák k dispozici více hlasů. S výsledky hlasování je tak spokojena větší část zúčastněných.

6. Zveřejnění výsledků

Při online hlasování jsou výsledky k dispozici ihned po skončení hlasování. Vedení školy uspořádá akci, na níž jsou vítězné projekty vyhlášeny.

7. Realizace vítězných projektů

Projekty by měly být realizovány dle náročnosti a specifických požadavků co nejdříve, aby žáci viděli bezprostředně přímý důsledek své aktivity, svého zapojení.

Klíčové metriky

Kvantitativní:

- Počet škol zapojených do projektu (37 + 1 v Indii + 2 v Zambii)
- Počet hlasujících školáků (8988 + 453 v Indii + 4100 v Zambii)
- Počet navržených projektů (260)
- Celková částka za realizované projekty (minimální odhad je 1 milion Kč)

Kvalitativní

- Vyhodnocení atmosféry ve škole před a po provedení projektu
- Sebehodnocení účastníků (strukturované dotazníky a hloubkové rozhovory)

Kanály

- Média (časopisy, noviny a newslettery o vzdělávání pro školy a ředitele škol)
- Internet, sociální sítě
- Konference, besedy, workshopy, školení
- Direct mailing ředitelům základních škol
- Odbory školství na municipalitách

Unikátní výhoda

- Ucelená metodika participativního rozpočtování na základních školách v ČR
- Uživatelsky přívětivá webová aplikace, která provede koordinátora pébečka, krok za krokem, celým procesem participativního rozpočtování na základní škole
- Možnost jazykových modifikací (Momentálně česká a anglická verze)
- Verifikovatelné hlasování
- Janečkova metoda hlasování více hlasy
- Generovatelné materiály ihned k použití
- Od roku 2016 proběhlo školní Péběčko ve 37 základních školách v České republice
- IFD21 má zkušenost jak s hlasováním v organizacích, školách, městech, tak se zapojením více než 320 000 lidí do jednoho celonárodního hlasování.

Nejdůležitější přínosy začlenění participace pro školu:

- posiluje důvěru žáků ve vedení školy
- vytváří demokratickou atmosféru uvnitř třídy i celé školy
- vede ke zvýšení transparentnosti
- posiluje pocit zodpovědnosti žáků vůči škole
- zvyšuje spokojenost žáků a zlepšuje celkové klima a atmosféru ve škole
- poskytuje vedení školy relevantní data a informace, které následně umožňují zodpovědnější rozhodování
- posiluje dobré vztahy se zřizovatelem
- umožňuje včasné rozpoznání negativních emocí ve třídě nebo škole

Nejdůležitější přínosy začlenění participace pro žáky:

- vede k pochopení smyslu demokracie
- učí budoucí voliče základním demokratickým principům
- vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti
- umožňuje participovat na rozhodnutích celku s vědomím vlastní odpovědnosti za tato rozhodnutí
- rozvíjí a podporuje komunikativní, formulační, argumentační, dialogické a prezentační schopnosti a dovednosti
- prohlubuje schopnost aktivního naslouchání a tolerance
- vede k uvažování v širších souvislostech a ke kritickému myšlení
- vede k otevřenému, aktivnímu, zainteresovanému postoji v životě
- učí sebedůvěře, samostatnosti a angažovanosti
- rozvíjí a podporuje schopnost zaujetí vlastního stanoviska
- posiluje finanční gramotnost
- rozvíjí kreativitu a smysl pro společný záměr

Ideálním stavem je, když se celý proces participativního rozpočtování opakuje pravidelně každý rok. Návyky se tak zdokonalují a tato zkušenost pak přechází do dospělosti.